

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ

Український мовно-літературний факультет імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка
Кафедра зарубіжної літератури та слов'янських мов
Кафедра теорії і практики англійської мови

**«ФРИЗМАНІВСЬКІ ЧИТАННЯ:
НАУКОВО-МЕТОДИЧНА СПАДЩИНА,
ПРОДОВЖЕННЯ ТРАДИЦІЙ»**

**Програма і тези доповідей
Всеукраїнської науково-методичної конференції**

(24 вересня 2020 року)

Харків – 2020

ІНТЕРМЕДІАЛЬНИЙ ПОЛІЛОГ У ПОЕЗІЇ Ф. ЖАККОТТЕ

Чистяк Д.О. (Київ)

Поетичний доробок письменника Ф. Жаккотте – виняткове явище у сучасній франкомовній літературі, доказом чого постає прижиттєве видання його повного зібрання творів у престижній серії «Плеяда» видавництва «Гаїмар». Працюючи над перекладом українською його вибраного «Зошит зелени», після попереднього, не досить репрезентативного видавничого проєкту (2003), нам видається актуальним для адекватного розуміння авторської картини світу й особливостей поетичної мови привернути увагу до інтермедіального полілогу у структурі художнього тексту.

У цьому контексті показовим постає твір «Баклани» (1984), що свідчить про полілог поміж мікркосмом авторської свідомості та макрокосмом «пейзажу душі» в інтроспективній взаємодії. Сакральна топографія середньовічних монастирів у Прадесі й Серрабоні конотована негативно з огляду на загальну профанацію католицької традиції у постмодерністську секулярну добу. Поряд із тим, потреба в сакралізації хронотопу набуває матеріалізації у накладанні енергетики місцевості на енергетику реципієнта – шляхом маніфестації Світла як еманції Божества для Митця. Така концептуалізація наявна і в сакралізації інших мистецьких артефактів в інтермедіальному полілозі – інтроспекційне засвоєння Поетом малярської спадщини («Регентки» Ф. Галса) та музичного доробку («Сильва» А. Форкере), що гармонізує суперечності хронотопу.

Таким чином, для поезики Ф. Жаккотте (продовжувача традицій швейцарської поетичної культури Е.А. Крізінеля, П.-Л. Матте, Г. Ру) характерне інтроспекційне засвоєння інтермедіального полілогу мистецького доробку для сакралізації хронотопу і відновлення гармонії в авторській концептуалізації.

Література

1. Жаккотте Ф. Поезія. 1946–1967 / передм. Ж. Старобінські, пер. з фр. О. Жупанського, В. Коптілова, О. Мокровольського. К.: Юніверс, 2003. 176 с.
2. Jaccottet Ph. Œuvres. Paris: Gallimard, 2014. 1627 p.

ХУДОЖНЯ СВОЄРІДНІСТЬ РОМАНУ РІЧАРДА ЦВІРЛЕЯ «ТАМ ТОБІ БУДЕ КРАЩЕ»

Чорний І.В. (Харків)

Історичний детектив, або ретродетектив (в англійській традиції *historical mystery*) – один із піджанрів історичного роману, який набув популярності в літературах народів світу, починаючи з 90-х років ХХ століття. Тоді ж з'являється він і в сучасній польській літературі, де отримав назву «*kryminal*

retro». Наразі сформувалась потужна плеяда авторів, які працюють у цій царині: Марек Краєвський, Кшиштоф Бохус, Томаш Душинський, Гжегож Калиновський, Катажина Зисковська та ін.

Досить відомим та популярним є й Річард Цвірлей – письменник із Познані, який уславився двома циклами історичних детективів. Дія першого з них, де героями є польські міліціонери, відбувається в Познані в 80-ті роки ХХ століття, події другого, головним героєм якого виступає комісар Антон Фішер, охоплюють 20–30 роки ХХ століття. Роман «Tam ci będzie lepiej» / «Там тобі буде краще» (2015) відкриває цикл про Фішера.

Книга ця дуже відрізняється від творів колег письменника. Якщо М. Краєвський тяжіє до психологічного детективу з яскраво вираженою цікавістю до патологічної психіки злочинців, а Кшиштоф Бохус пропонує ретродетективи в стилі нуар, то Річард Цвірлей працює в соціально-побутовому просторі. Його цікавлять подробиці економічного життя поляків першої третини минулого століття, їх гастрономічні смаки, соціальні та службові відносини, побут різних верств населення. Саме середовище, на думку письменника, формує характери як злочинців, так і тих, хто займається їхніми пошуками. Важливу роль відіграють у зв'язку з цим екскурси до нещодавніх подій Великої війни, учасниками якої була переважна більшість персонажів роману. Дуже багато уваги приділяє Цвірлей відтворенню мовної своєрідності познаняків, так званого познанського діалекту, яким пишаються місцеві жителі.

РЕКЛАМНИЙ ТЕКСТ ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ Шабінський М.Є. (Харків)

Аналіз текстів реклами передбачає обов'язкове ставлення до нього як до основної одиниці спілкування, тобто, основної одиниці комунікації. А погляд на текст як на комунікаційну діяльність тісно пов'язаний з формуванням у мовленні (тексті) смислового змісту, так як в процесі функціонування мови як системи спостерігається зростання якості інформації і зміст мовлення є аж ніяк не сума значень мовних одиниць, що її складають (Дрідзе, 1976, С. 48).

Спілкування не може обмежуватися простою сукупністю ізольованих висловлювань, воно передбачає наявність одиниці комунікації, що відіграє роль носія повноцінної інформації та має закінчену структурну організацію. Такою одиницею виступає текст, саме він являє собою відносно завершений відрізок спілкування, одиницю, структуровану та організовану за певними правилами, таку, що несе когнітивне, інформаційне, психологічне і соціальне навантаження спілкування (Колшанський, 1984).

Комунікативна модель рекламного тексту визначається специфікою рекламної комунікації. Оскільки рекламний текст розрахований на масову і